

slušnosti. Odvolací soud odmítl žalobu pro místní nepříslušnost soudu.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

Důvody:

Dovolací rekurs uplatňuje neprávem nesprávné právní posouzení proto, že námitka nepříslušnosti místní měla býti pokládána za opožděnou, protože ve směnečných námitkách nebyla uplatněna před námitkami věcnými. Postačí, byla-li námitka místní nepříslušnosti vznesena u okresního soudu ve směnečném sporu v námitkách směnečných vůbec, a není potřebí, by se tak stalo v těchto námitkách před tím, než se v nich vznesou jiné námitky věcné. Ustanovení § 441 c. ř. s. má na mysli rok, který jest ustanoven k ústnímu jednání, nikoli námitky směnečné, a v zákoně nikde není předepsáno, by ve směnečných námitkách byla uvedena pod následky vyloučení před námitkami věcnými námitka nepříslušnosti. Zásady § 441 c. ř. s. nelze obdobně užítí na směnečné námitky, protože nejde jednak o případ podobný, jednak jest to pravidlo výjimečné. Účel, který sleduje § 441 c. ř. s., procesní hospodárnost, by se napřed jednalo ústně o námitce nepříslušnosti, nedopadá při písemném podání směnečných námitek. Soud při podání směnečných námitek může beztak bez zbytečného probrání námitek věcných již podle obsahu námitek omeziti ústní jednání na řečenou námitku.

Čís. 10089.

Pokud nemá několikadenní opoždění v zapravení vyrovnací splátky v zápětí obživnutí celé pohledávky (§ 57 vyr. ř.), najmě spolehl-li se dlužník na sdělení věřitelského spolku.

(Rozh. ze dne 22. srpna 1930, Rv I 950/30).

Dne 29. října 1928 zavázal se žalovaný přijetím směnek zaplatiti žalobci dne 29. dubna 1929 4.000 Kč. Dne 23. dubna 1929 bylo o jmění žalovaného zahájeno vyrovnací řízení, jež skončilo vyrovnáním na 48%. Žalovaný zaplatil včas prvou vyrovnací splátku, druhou však zaslal teprve dne 14. února 1930, ač byla splatná dne 10. února 1930. Proti směnečnému platebnímu příkazu na celou pohledávku po srážce zaplacené prvé kvoty namítl žalovaný najmě, že pohledávka neobživla podle § 57 vyr. ř., ježto zapravení splátky s nepatrným zpožděním bylo omluvitelné. Procesní soud první stolice ponechal směnečný platební příkaz v platnosti, odvolací soud ho zrušil. Důvody: Žalovaný namítl, že byl v omylu o dni splatnosti vyrovnávacích lhůt, poněvadž dopisem ze dne 4. listopadu 1929 sdělil mu věřitelský spolek v Praze, že vyrovnávací kvoty jsou splatné 17. listopadu 1929, 17. února 1930 atd., že se spolehl na oznámení, znaje rozsáhlou praxi a zkušenost spolku, a poukázal proto druhou splátku před 17. únorem 1930 již 14. února

1930, jsa přesvědčen, že do stanoveného dne splatnosti určité peníze žalobci dojdou. První soud, zjišťuje, že splatnost první kvoty nastala 10. listopadu 1929, druhé 10. února 1930, konstatuje, že se placení poštovní poukázkou, danou na poštu 14. února 1930, stalo opožděně, což má podle § 57 vyr. ř. novelisovaného doslovu, v zápětí nicotnost vyrovnání o zrušení všech slev a výhod; okolnost, že žalovaný jednal, důvěřuje ve správnost sdělení věřitelského spolku, nijak ho neomlouvá, poněvadž bylo jeho povinností, by se sám přesvědčil o správnosti tohoto sdělení. I když jest přisvědčiti prvnímu soudu, že sdělení věřitelského spolku není pro posouzení doby splatnosti vyrovnávacích kvot rozhodné, u žalobce tím méně, an nebyl spolkem zastoupen, má odvolací soud za to, že se žalovaný dopustil jen nedopatření, jež dopisem lze omluviti. Jest správné, že splatnost kvot nastala 10. listopadu, ano usnesení o potvrzení vyrovnání vyvěšeno bylo na soudní desce 27. července 1929, kterýžto den také v usnesení tom jest zjištěn, neboť od tohoto dne jest podle § 63 vyr. ř., § 174 konk. ř. a § 115 c. ř. s. počítati rekursní lhůtu, a že tudíž druhá kvota, splatná za dalšího čtvrt roku, byla splatná 10. února 1930. Jest proto také správný závěr prvního soudu, že placení poukázkou 14. února 1930 bylo opožděné. Že byly peníze dány tohoto dne na poštu, zjištěno jest poštovním recepisem. Odvolací soud má dopisem Československého spolku věřitelů v Praze ze 4. listopadu 1929, jehož pravost nebyla popřena, prokázáno, že spolek v zastoupení 13 věřitelů sdělil žalovanému, že I. splátka jest splatna 17. listopadu 1929, II. dne 17. února 1930 atd., vždy 17. za další tři měsíce. Žalovaný, jako osoba práv neznalá, spolehl se na to, že udaná dospělost jednotlivých splátek jest správná, neboť se domníval, že při rozsáhlé praxi a zkušenosti spolku ve věcech vyrovnávacího řízení stanovil lhůtu splatnosti podle obsahu vyrovnání a podle zákonných předpisů. Tím, že se žalovaný neobrátil na někoho jiného, zejména snad na vyrovnávacího komisaře nebo na správce, by sám splatnost jednotlivých splátek zjistil, nedopustil se nedbalosti a nezpůsobil se proto s placením kvoty únorové z nedbalosti, nýbrž z omylu. způsobeného zástupcem řady věřitelů. Omyl tento má odvolací soud právě vzhledem k známému postavení věřitelského spolku ve vyrovnávacích řízeních za omluvitelný. Podle § 57 vyr. ř. nastává ovšem nicotnost vyrovnání, nesplní-li dlužník včas a plně potvrzené vyrovnání. Nelze však každé opožděné plnění míti za důvod pro zrušení vyrovnání. Zařazení tohoto ustanovení do § 57 vyr. ř., jednajícího o zrušení vyrovnání, byl-li dlužník do dvou let odsouzen pro podvodný úpadek, svědčí tomu, že jen takové opožděné nebo neúplné plnění může býti důvodem ke zrušení vyrovnání, kde lze dlužníku přičísti opoždění k vině (tou jest ovšem i neschopnost platební, třeba nezaviněná). Uváží-li se, že žalovaný první splátku zapravil 27. října 1929, tedy v době, kdy ještě neměl dopis věřitelského spolku, v den shodný se dnem vyvěšení vyhlášky o potvrzeném vyrovnání, a uváží-li se dále, že únorovou splátku zaslal 14. února 1930, tři (4) dni před domnělou splatností, je z toho patrna snaha žalovaného, by vyrovnání dodržel a plnil řádně a včas. Má proto odvolací soud za to, že by bylo příliš kruté, trestati žalovaného pro

nedopatření, jehož se dopustil, nepřezkoumav sdělení věřitelského spolku, ztrátou celého vyrovnání a spojenými s tím následky podle § 57 vyr. ř.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolatel neprávem vytýká odvolacímu rozsudku, že nesprávně posoudil otázku, zda nastala opožděným zaplacením vyrovnací splátky zmatečnost vyrovnání podle § 57 vyr. ř. Jeho vývody nejsou s to, by vyvrátily správné důvody odvolacího soudu. K nim jest dodati: Právo-moc potvrzení vyrovnání nastala uplynutím čtrnáctého dne, co vyvěšeno usnesení o tom na soudní desce. Potvrzení bylo vyvěšeno dne 27. července 1928. Lhůta rekursní uplynula teprve projitím dne 10. srpna. Dospělost první splátky nastala tedy dne 11. listopadu 1928, druhé splátky 11. února 1929. Žalovaný poukázal poštovní poukázkou druhou vyrovnací splátku dne 14. února, tedy třetího dne po splatnosti, a omlouvá zpoždění tím, že věřitelský spolek, který zastupoval ve vyrovnání třináct věřitelů, mu sdělil dospělost splátek dnem 17. listopadu 1928 a vždy tři měsíce na to, takže se domníval, že plat odeslaný 14. února určitě žalobce dojde do 17. února 1929. Odvolací soud správně doličil, že tento omyl žalovaného jest omluvitelný, a důvody jeho rozsudku jsou ve shodě se zásadou vyslovenou v plenárním rozhodnutí Nejvyššího soudu uveřejněným pod čís. 7760 sb. n. s. Dovolateli nelze přisvědčiti, že žalovaný úmyslně otálel se zaplacením, aniž, že se dopustil hrubého zavinění. Z toho, že žalovaný v námitkách uváděl, že mu věřitelský spolek určil splátky vždy na 17. den **dotyčného měsíce, nelze vyvozovati**, že tvrdil splatnost tímto dnem podle soudního vyrovnání, aniž jeho úmysl oddalovati placení. Žalobce podal žalobu dne 15. února a žalovanému byla doručena 17. února, žalovaný však poukázal plat již 14. února. Z toho jest patrné, že měl poctivou snahu platiti včas a že spoléhal na sdělení věřitelského spolku. Dovolateli lze sice přisvědčiti, že by žalovaného neomlouvalo, kdyby se spolehl na sdělení věřitelského spolku, který by stanovil lhůtu o měsíc neb o rok delší. To by bylo nápadné, žalovanému by musela taková nesrovnalost býti zřejmá a nemohl by se na ni beze všeho spolehnouti. Ale při několikadenním posunutí, které věřitelský spolek založil asi na dni, kdy bylo vydáno usnesení o skončení řízení, které se začasto vydává právě hned s pravomocí potvrzení vyrovnání, jest omyl žalovaného omluvitelný. Žalovanému nelze ani vytýkati, že nezapravil úrok z druhé vyrovnací splátky za několik oněch dnů. Vždyť věřitel úroky nežádal a žalovaný mohl se spolehnouti na to, že tak nepatrná částka podle obchodních pravidel ani nebude vymáhána a nepatrné zpoždění že bude omluveno. Ostatně zmatečnost vyrovnání nepůsobí neodčinění nedopatření, nýbrž zmatečnost vylučuje takové nedopatření, které podle zásad slušnosti jest omluvitelné, a jež se v obchodě promíjí.